

ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

З В І Т

ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ОПИТУВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ТРЕТЬОГО РІВНЯ (АСПІРАНТІВ) ЩОДО ЗАДОВОЛЕННЯ ЯКІСТЮ ОСВІТИ В НАЦІОНАЛЬНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ "ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА" В 2025 РОЦІ

Дослідження проведено у вересні 2025 року. Опитування проводилось онлайн за допомогою Google Форми. Заповнили анкету 56 аспірантів усіх спеціальностей НУ «Запорізька політехніка».

ЗМІСТ

Вибіркова сукупність.....	3
Основна частина.....	4
Висновки.....	20

Вибіркова сукупність

Під час дослідження опитано 56 аспірантів НУ «Запорізька політехніка».

Таблиця 1.

Розподіл респондентів за спеціальностями

Спеціальність	Кількість надісланих запрошень	Кількість отриманих відповідей	Рівень відгуку на запрошення
051 Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізаціями)	5	2	40%
052 Політологія	17	4	23,53%
053 Психологія	1	1	100%
073 Менеджмент	62	7	11,29%
076 Торгівля	20	3	15%
081 Право	14	2	14,29%
105 Прикладна фізика та наноматеріали	7	1	14,29%
122 Комп'ютерні науки	22	2	9,09%
124 Системний аналіз та наука про дані	8	1	12,5%
141 Електрична інженерія	52	4	7,69%
172 Електроніка, електронні комунікації, приладобудування та радіотехніка	33	4	12,12%
132 Матеріалознавство	48	5	10,42%
131 Прикладна механіка	33	3	9,09%
136 Металургія	20	3	15%
133 Машинобудування	12	2	16,67%
134 Авіаційна та ракетно-космічна техніка	24	4	16,67%
192 Будівництво та цивільна інженерія	13	3	23,08%
231 Соціальна робота та консультування	24	4	16,67%
242 Туризм та рекреація	4	1	25%
Всього	419	56	13,37

Рівень відгуку становить 13,37% від загальної кількості аспірантів (див. *Таблицю 1*). Опитування проводили методом надання аспірантам посилання на Google Форми. Збір інформації здійснювали анонімно Дані зважено за однією змінною: пропорція кількості відповідей аспірантів на спеціальності в загальній кількості аспірантів на спеціальності. Подальший аналіз було здійснено на зваженому масиві даних.

ОСНОВНА ЧАСТИНА

Результати опитування свідчать про високий рівень загальної задоволеності аспірантів організацією освітнього та наукового процесу підготовки здобувачів ступеня доктора філософії в Національному університеті «Запорізька політехніка».

Переважає більшість респондентів (75%) зазначили, що вони дуже задоволені організацією освітнього та наукового процесу. Ще 16,7% опитаних відповіли, що задоволені, а 8,3% – майже задоволені. Водночас варіант відповіді «незадоволений» не обрав жоден респондент.

Таким чином, 91,7% опитаних висловили високий рівень задоволеності, обравши варіанти «дуже задоволений» або «задоволений». Це свідчить про загалом позитивне сприйняття аспірантами організації підготовки докторів філософії, зокрема поєднання освітньої та наукової складових навчання.

Наявність 8,3% респондентів, які оцінили свій рівень задоволеності як «майже задоволений», може вказувати на існування окремих аспектів освітнього або наукового процесу, які, на думку частини здобувачів, потребують подальшого вдосконалення. Водночас відсутність негативних відповідей є позитивним показником і демонструє, що серед учасників опитування немає вираженого незадоволення організацією підготовки.

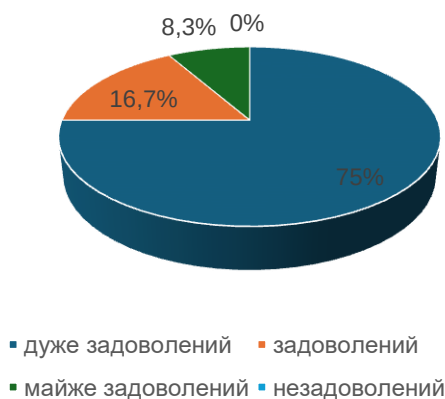

Рис.5. Наскільки Ви загалом задоволені організацією освітнього та наукового процесу підготовки здобувачів ступеня доктора філософії в Національному університеті «Запорізька політехніка»?

Отже, отримані результати дають підстави для висновку про переважно позитивну оцінку організації освітнього та наукових процесів підготовки аспірантів у Національному університеті «Запорізька політехніка». Водночас доцільним є продовження вивчення

конкретних аспектів, які можуть бути удосконалені з метою підвищення рівня задоволеності здобувачів.

Результати відповідей на питання «Наскільки зміст освітніх компонентів освітньо-наукової програми відповідає Вашим науковим інтересам і тематиці дисертаційного дослідження?» свідчать про високий рівень відповідності змісту освітніх компонентів освітньо-наукової програми науковим інтересам аспірантів та тематиці їхніх дисертаційних досліджень.

Переважає більшість респондентів (83,3%) зазначили, що зміст освітніх компонентів відповідає їхнім науковим інтересам і тематиці дисертаційної роботи. Ще 16,7% опитаних вважають, що освітні компоненти майже відповідають їхнім дослідницьким потребам.

Такий розподіл відповідей засвідчує загалом позитивну оцінку змістового наповнення освітньо-наукових програм. Отримані результати є підставою припущення, що освітні компоненти переважно враховують потреби здобувачів третього рівня вищої освіти та сприяють формуванню знань і компетентностей, необхідних для проведення дисертаційного дослідження.

Водночас частка респондентів, які обрали відповідь «майже відповідають» (16,7%), вказує на можливість подальшого вдосконалення окремих освітніх компонентів, зокрема щодо більш тісного узгодження їх з тематикою наукових досліджень аспірантів, сучасними напрямками розвитку відповідних галузей знань та індивідуальними освітньо-науковими потребами здобувачів.

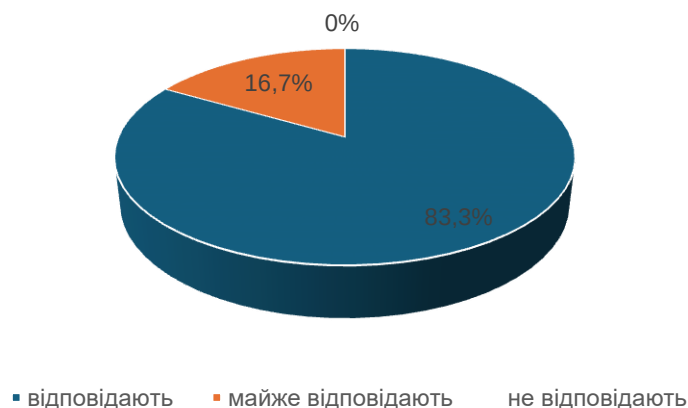

Рис.6. Наскільки зміст освітніх компонентів освітньо-наукової програми відповідає Вашим науковим інтересам і тематиці дисертаційного дослідження?

Отже, 100% респондентів загалом позитивно оцінюють відповідність змісту освітніх компонентів своїм науковим інтересам, водночас для частини здобувачів така відповідність є

неповною, що доцільно враховувати під час перегляду та вдосконалення освітньо-наукових програм.

Результати відповідей на питання «Чи достатньо Ви поінформовані про мету, зміст, програмні результати навчання та структуру Вашої освітньо-наукової програми?» свідчать про високий рівень поінформованості аспірантів щодо основних складових ОНП.

Усі респонденти (100%) зазначили, що вони поінформовані про мету, зміст, програмні результати навчання та структуру своєї освітньо-наукової програми.

Рис.7. Чи достатньо Ви поінформовані про мету, зміст, програмні результати навчання та структуру Вашої освітньо-наукової програми?

Такий результат свідчить про належний рівень інформаційного забезпечення здобувачів третього рівня вищої освіти та доступність для них основної інформації, що стосується організації навчання за освітньо-науковою програмою. Повна поінформованість респондентів є важливою умовою усвідомленої участі аспірантів в освітньому процесі, планування власної освітньої та наукової діяльності, а також розуміння очікуваних результатів навчання.

Результати відповідей на питання «Наскільки Ви задоволені переліком та можливістю вибору вибірових освітніх компонентів?» свідчать про переважно високий рівень задоволеності аспірантів переліком та можливістю вибору вибірових освітніх компонентів.

Більшість респондентів (84,6%) зазначили, що задоволені запропонованим переліком вибірових дисциплін та можливістю їх обирати відповідно до власних освітніх і наукових інтересів. Ще 7,7% опитаних обрали варіант відповіді «майже задоволені», тоді як 7,7% респондентів висловили незадоволеність цим аспектом освітнього процесу.

Таким чином, сукупна частка позитивних і майже позитивних оцінок становить 92,3%, що свідчить про загалом сприятливе сприйняття системи вибірових освітніх компонентів.

Для більшості аспірантів наявний перелік дисциплін та процедура вибору є достатніми для формування індивідуальної освітньої траєкторії.

Водночас наявність 7,7% незадоволених респондентів вказує на доцільність подальшого вдосконалення цієї складової освітньо-наукових програм. Зокрема, варто звернути увагу на актуальність і різноманітність запропонованих вибіркового компонентів, їх відповідність науковим інтересам здобувачів, а також доступність і зрозумілість процедури вибору.

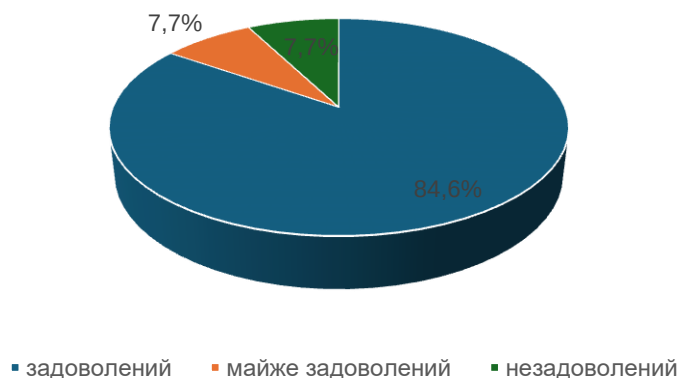

Рис.8. Наскільки Ви задоволені переліком та можливістю вибору вибірових освітніх компонентів?

Отже, результати демонструють загалом позитивну оцінку можливостей вибору вибірових освітніх компонентів, однак наявність окремих негативних відповідей свідчить про потребу врахування пропозицій аспірантів під час подальшого оновлення переліку вибірових дисциплін та вдосконалення механізму їх вибору.

Результати відповідей на питання «Наскільки Ви задоволені якістю викладання освітніх компонентів науково-педагогічними працівниками?» свідчать про дуже високий рівень задоволеності аспірантів якістю викладання освітніх компонентів науково-педагогічними працівниками.

Переважна більшість респондентів (92,3%) зазначили, що задоволені якістю викладання. Ще 7,7% опитаних обрали варіант відповіді «майже задоволений». Водночас жоден респондент не висловив незадоволеності якістю викладання.

Таким чином, 100% учасників опитування загалом позитивно оцінили якість викладання освітніх компонентів, причому абсолютна більшість респондентів висловила повну задоволеність. Такий розподіл відповідей свідчить про позитивне сприйняття аспірантами професійної діяльності науково-педагогічних працівників та організації викладання в межах освітньо-наукових програм.

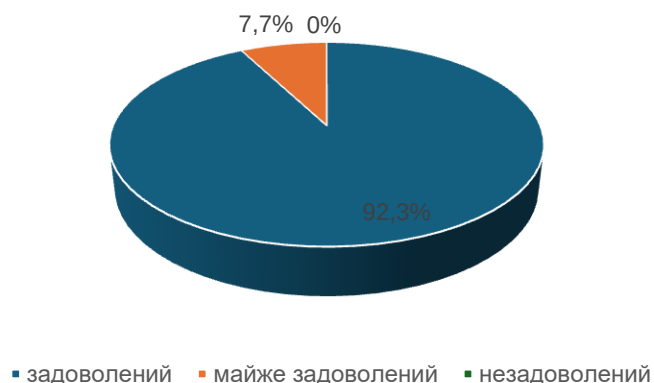

Рис.9. Наскільки Ви задоволені якістю викладання освітніх компонентів науково-педагогічними працівниками?

Отримані результати можуть свідчити про належний рівень професійної та науково-педагогічної компетентності викладачів, доступність подання навчального матеріалу та відповідність викладання потребам здобувачів третього рівня вищої освіти.

Результати відповідей на питання «Наскільки використовувані викладачами методи навчання є сучасними, зрозумілими та сприяють формуванню необхідних Вам компетентностей?» свідчать про переважно позитивну оцінку аспірантами методів навчання, які використовуються викладачами.

Більшість респондентів (76,9%) зазначили, що застосовувані методи навчання повністю сприяють формуванню необхідних компетентностей. Ще 15,4% опитаних вважають, що вони скоріше сприяють досягненню необхідних результатів навчання. Водночас варіант відповіді «частково сприяють» не обрав жоден респондент, тоді як 7,7% зазначили, що використовувані методи зовсім не сприяють формуванню необхідних компетентностей.

Таким чином, 92,3% учасників опитування загалом позитивно оцінюють сучасність, зрозумілість та ефективність методів навчання, які застосовують науково-педагогічні працівники. Це може свідчити про те, що для переважної більшості аспірантів організація навчальних занять та методичні підходи викладачів є такими, що відповідають їхнім освітнім потребам і сприяють професійному та науковому розвитку.

Водночас наявність 7,7% негативних відповідей є важливим сигналом для подальшого аналізу. Такий результат може вказувати на потребу в удосконаленні окремих методів викладання, більш активному використанні сучасних інтерактивних, цифрових, дослідницько-орієнтованих та практико-орієнтованих підходів, а також у кращому врахуванні специфіки підготовки здобувачів ступеня доктора філософії.

Рис.10. Наскільки використовувані викладачами методи навчання є сучасними, зрозумілими та сприяють формуванню необхідних Вам компетентностей?

Отже, результати опитування засвідчують високий загальний рівень позитивного сприйняття методів навчання. Проте наявність окремої частки респондентів, які оцінили їх негативно, свідчить про доцільність подальшого вдосконалення педагогічних підходів і регулярного врахування зворотного зв'язку від аспірантів.

Результати відповідей на питання «Наскільки система оцінювання результатів Вашого навчання є зрозумілою, прозорою та об'єктивною?» свідчать про дуже високий рівень позитивного сприйняття аспірантами системи оцінювання результатів навчання.

Переважає більшість респондентів (84,6%) вважають систему оцінювання повністю зрозумілою, прозорою та об'єктивною. Ще 15,4% опитаних зазначили, що вона є переважно зрозумілою, прозорою та об'єктивною. Варіанти відповідей «частково зрозуміла, прозора та об'єктивна» та «незрозуміла, непрозора та необ'єктивна» не обрав жоден респондент.

Таким чином, 100% учасників опитування загалом позитивно оцінюють чинну систему оцінювання результатів навчання. Це свідчить про те, що критерії, принципи та підходи до оцінювання зрозумілі для здобувачів третього рівня вищої освіти та не викликають суттєвих зауважень щодо прозорості й об'єктивності.

Рис.11. Наскільки система оцінювання результатів Вашого навчання є зрозумілою, прозорою та об'єктивною?

Висока частка повністю позитивних відповідей може також свідчити про належне інформування аспірантів щодо критеріїв оцінювання, форм контролю та вимог до виконання освітніх завдань. Зрозуміла система оцінювання є важливою складовою якісного освітнього процесу, оскільки дає можливість здобувачам чітко розуміти вимоги, планувати власну навчальну діяльність та об'єктивно оцінювати власний прогрес.

Результати відповідей на питання «Чи отримуєте Ви своєчасну та зрозумілу інформацію щодо критеріїв оцінювання, форм контролю та вимог до виконання навчальних завдань?» свідчать про загалом високий рівень своєчасності та зрозумілості інформування аспірантів щодо критеріїв оцінювання, форм контролю та вимог до виконання навчальних завдань.

Більшість респондентів (69,2%) зазначили, що завжди отримують необхідну інформацію своєчасно та у зрозумілій формі. Ще 23,1% опитаних обрали варіант «переважно так», що також свідчить про позитивну оцінку інформаційного супроводу освітнього процесу. Водночас 7,7% респондентів зазначили, що отримують таку інформацію лише іноді. Варіант відповіді «ні, не отримую» не обрав жоден учасник опитування.

Таким чином, 92,3% аспірантів загалом позитивно оцінюють своєчасність і зрозумілість надання інформації щодо оцінювання та виконання навчальних завдань. Це може свідчити про належну організацію комунікації між науково-педагогічними працівниками та здобувачами третього рівня вищої освіти.

Водночас наявність 7,7% відповідей «іноді» вказує на те, що в окремих випадках аспіранти можуть стикатися з недостатньо своєчасним або недостатньо чітким інформуванням. Це свідчить про доцільність подальшого вдосконалення механізмів комунікації, зокрема завчасного доведення критеріїв оцінювання, форм контролю, термінів виконання та вимог до навчальних завдань.

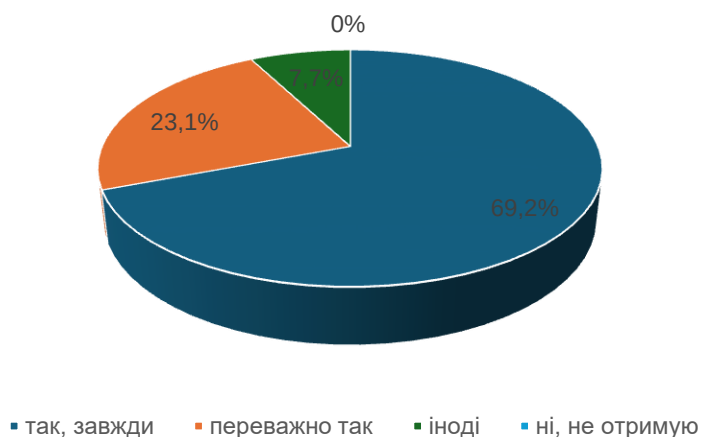

Рис.12. Чи отримуєте Ви своєчасну та зрозумілу інформацію щодо критеріїв оцінювання, форм контролю та вимог до виконання навчальних завдань?

Отже, результати демонструють високий рівень інформаційної забезпеченості аспірантів у питаннях оцінювання та організації навчальної діяльності, при цьому окремі аспекти своєчасності й зрозумілості інформування доцільно й надалі контролювати та вдосконалювати.

Результати відповідей на питання «Наскільки Ви задоволені професійною взаємодією та підтримкою з боку свого наукового керівника?» свідчать про максимально високий рівень задоволеності аспірантів професійною взаємодією та підтримкою з боку наукових керівників.

Усі респонденти (100%) зазначили, що задоволені взаємодією зі своїм науковим керівником. Варіанти відповідей «майже задоволений» та «незадоволений» не обрав жоден учасник опитування.

Рис.13. Наскільки Ви задоволені професійною взаємодією та підтримкою з боку свого наукового керівника?

Такий результат свідчить про позитивне сприйняття аспірантами наукового керівництва та належний рівень професійної комунікації в процесі підготовки дисертаційних досліджень. Науковий керівник відіграє важливу роль у плануванні дослідницької роботи, визначенні її основних етапів, виборі методологічних підходів, підготовці наукових публікацій та вирішенні організаційних питань, пов'язаних із виконанням дисертації.

Результати відповідей на питання «Наскільки наукове керівництво сприяє плануванню, проведенню та своєчасному виконанню Вашого дисертаційного дослідження?» свідчать про дуже високий рівень позитивної оцінки ролі наукового керівництва у плануванні, проведенні та своєчасному виконанні дисертаційного дослідження.

Переважає більшість респондентів (84,6%) зазначили, що наукове керівництво повністю сприяє організації та реалізації їхнього дисертаційного дослідження. Ще 15,4% опитаних вважають, що наукове керівництво переважно сприяє цьому процесу. Варіанти відповідей «частково сприяє» та «не сприяє» не обрав жоден респондент.

Таким чином, 100% учасників опитування позитивно оцінюють внесок наукових керівників у процес підготовки дисертаційних робіт. Отримані результати свідчать про те, що аспіранти відчують належну підтримку під час визначення етапів дослідження, планування наукової роботи, організації проведення дослідження та контролю за дотриманням запланованих термінів.

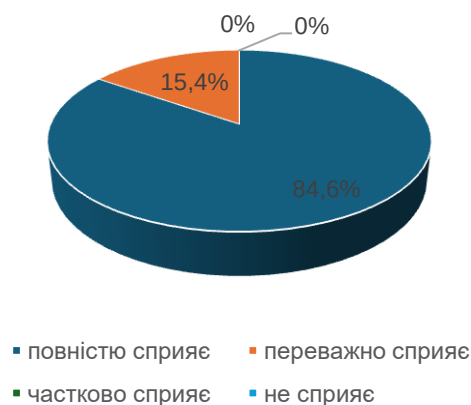

Рис.14. Наскільки наукове керівництво сприяє плануванню, проведенню та своєчасному виконанню Вашого дисертаційного дослідження?

Отже, результати опитування демонструють високу ефективність наукового керівництва та його значну роль у забезпеченні послідовного і своєчасного виконання дисертаційних досліджень аспірантами.

Результати опитування свідчать про максимально високий рівень задоволеності аспірантів можливостями для участі в науковій діяльності. Усі респонденти (100%) зазначили, що задоволені можливостями брати участь у наукових конференціях, семінарах, проєктах, публікаційній діяльності та інших наукових заходах. Варіанти відповідей «майже задоволений» та «незадоволений» не обрав жоден учасник опитування (0%).

Повна задоволеність респондентів також може вказувати на достатній рівень залучення здобувачів третього рівня вищої освіти до різних форм наукової активності, зокрема участі в конференціях і семінарах, підготовки наукових публікацій, реалізації наукових проєктів та інших заходах, що сприяють їхньому професійному й академічному розвитку.

Рис.15. Наскільки Ви задоволені можливостями брати участь у наукових конференціях, семінарах, проєктах, публікаційній діяльності та інших наукових заходах?

Отже, результати опитування демонструють виключно позитивну оцінку можливостей для наукової активності аспірантів. Показник у 100% задоволених респондентів є важливим позитивним індикатором створення належних умов для розвитку наукового потенціалу здобувачів ступеня доктора філософії.

Результати відповідей на питання «Чи маєте Ви достатні можливості для розвитку навичок академічного письма, підготовки наукових публікацій та представлення результатів власного дослідження?» свідчать про високий рівень забезпеченості аспірантів можливостями для розвитку навичок академічного письма, підготовки наукових публікацій та представлення результатів власного дослідження.

Переважна більшість респондентів (84,6%) зазначили, що мають такі можливості повною мірою. Ще 15,4% опитаних обрали варіант – «переважно так». Водночас відповіді «частково» та «ні, таких можливостей недостатньо» не обрав жоден учасник опитування.

Висока частка відповідей «так, повною мірою» (84,6%) може свідчити про достатній рівень методичної та наукової підтримки аспірантів, а також про наявність можливостей для практичного застосування набутих навичок у процесі підготовки дисертаційного дослідження та публікації його результатів. Водночас 15,4% респондентів оцінили ці можливості як переважно достатні, що може вказувати на доцільність подальшого розширення окремих форм підтримки аспірантів, зокрема консультацій з академічного письма, підготовки публікацій, участі в наукових заходах та презентації результатів досліджень.

Рис.16. Чи маєте Ви достатні можливості для розвитку навичок академічного письма, підготовки наукових публікацій та представлення результатів власного дослідження?

Отже, отримані результати свідчать про виважену позитивну оцінку можливостей професійного й академічного розвитку аспірантів, а відсутність негативних відповідей є позитивним показником організації наукової підготовки здобувачів ступеня доктора філософії.

Результати відповідей на питання «Наскільки Ви проінформовані про принципи академічної доброчесності та вимоги щодо їх дотримання під час навчальної й наукової діяльності?» свідчать про дуже високий рівень поінформованості аспірантів щодо принципів академічної доброчесності та вимог до їх дотримання під час навчальної й наукової діяльності.

Переважна більшість респондентів (92,3%) зазначили, що вони повністю поінформовані про принципи академічної доброчесності. Ще 7,7% опитаних вважають себе переважно поінформованими. Варіанти відповідей «частково поінформований» та «непоінформований» не обрав жоден учасник опитування.

Таким чином, 100% респондентів загалом мають достатній рівень обізнаності щодо правил і принципів академічної доброчесності. Це свідчить про належне інформування здобувачів третього рівня вищої освіти щодо вимог до самостійності виконання навчальних і наукових робіт, коректного використання джерел, цитування, дотримання етичних норм та відповідального представлення результатів досліджень.

Рис.17. Наскільки Ви проінформовані про принципи академічної доброчесності та вимоги щодо їх дотримання під час навчальної й наукової діяльності?

Отже, результати опитування свідчать про стабільно високий рівень обізнаності аспірантів з питань академічної доброчесності, а відсутність частково негативних або повністю негативних оцінок є позитивним показником щодо організації відповідної інформаційно-роз'яснювальної роботи в університеті.

Результати відповідей на питання «Наскільки Ви задоволені інформаційним, бібліотечним, електронним та матеріально-технічним забезпеченням, необхідним для навчання і проведення наукового дослідження?» свідчать про загалом позитивну оцінку аспірантами інформаційного, бібліотечного, електронного та матеріально-технічного забезпечення, необхідного для навчання і проведення наукових досліджень.

Більшість респондентів (69,2%) зазначили, що задоволені наявним рівнем забезпечення. Ще 23,1% опитаних є майже задоволеними. Водночас 7,7% респондентів

висловили незадоволеність інформаційним, бібліотечним, електронним або матеріально-технічним забезпеченням.

Таким чином, 92,3% учасників опитування загалом позитивно оцінюють доступні ресурси та умови, необхідні для освітньої й наукової діяльності. Це свідчить про те, що для більшості аспірантів наявна інфраструктура, доступ до інформаційних джерел, бібліотечних фондів, електронних ресурсів та матеріально-технічної бази загалом відповідають їхнім потребам у процесі навчання та виконання дисертаційного дослідження.

Водночас наявність 23,1% відповідей «майже задоволений» та 7,7% відповідей «незадоволений» вказує на існування окремих аспектів, які можуть потребувати додаткової уваги. Зокрема, доцільним є подальше вдосконалення доступу до сучасних наукових баз даних і електронних ресурсів, оновлення бібліотечних фондів, програмного забезпечення, обладнання та інших матеріально-технічних засобів, необхідних для проведення досліджень.

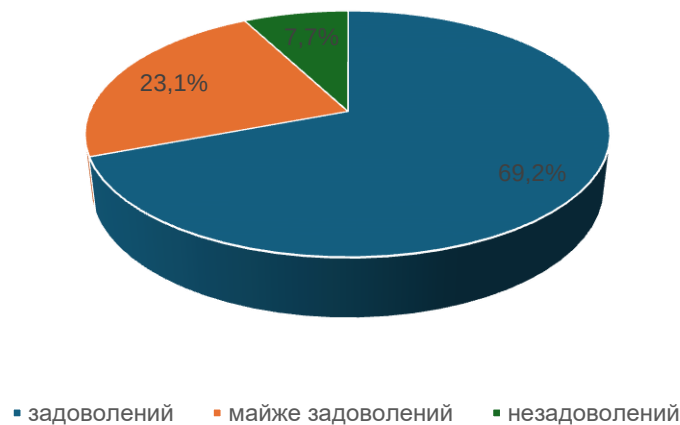

Рис.18. Наскільки Ви задоволені інформаційним, бібліотечним, електронним та матеріально-технічним забезпеченням, необхідним для навчання і проведення наукового дослідження?

Отже, результати демонструють переважно позитивне ставлення аспірантів до ресурсного забезпечення освітнього та наукового процесів. Водночас саме цей напрям має окремі резерви для вдосконалення, про що свідчить наявність частки незадоволених респондентів.

Результати відповідей на питання «Наскільки Ви задоволені можливостями участі в програмах академічної мобільності, міжнародних проєктах, стажуваннях та інших формах міжнародної академічної співпраці?» свідчать про загалом позитивну оцінку аспірантами

можливостей участі в програмах академічної мобільності, міжнародних проєктах, стажуваннях та інших формах міжнародної академічної співпраці.

Більшість респондентів (76,9%) зазначили, що задоволені наявними можливостями міжнародної академічної взаємодії. Ще 7,7% опитаних є майже задоволеними. Водночас 15,4% респондентів висловили незадоволеність цими можливостями.

Таким чином, 84,6% учасників опитування загалом позитивно оцінюють можливості міжнародної академічної співпраці, що свідчить про наявність умов для залучення аспірантів до міжнародного освітнього та наукового середовища. Участь у програмах академічної мобільності, стажуваннях й міжнародних проєктах є важливою складовою підготовки здобувачів ступеня доктора філософії, оскільки сприяє розширенню професійних контактів, обміну досвідом, розвитку дослідницьких компетентностей та ознайомленню із сучасними міжнародними науковими практиками.

Водночас 15,4% незадоволених респондентів є помітним показником і свідчать про наявність певних труднощів або обмежених можливостей у цьому напрямі. Це може вказувати на потребу в розширенні переліку міжнародних програм, посиленні інформування аспірантів про доступні можливості, спрощенні організаційних процедур участі та активнішому залученні здобувачів до міжнародних освітніх і наукових ініціатив.

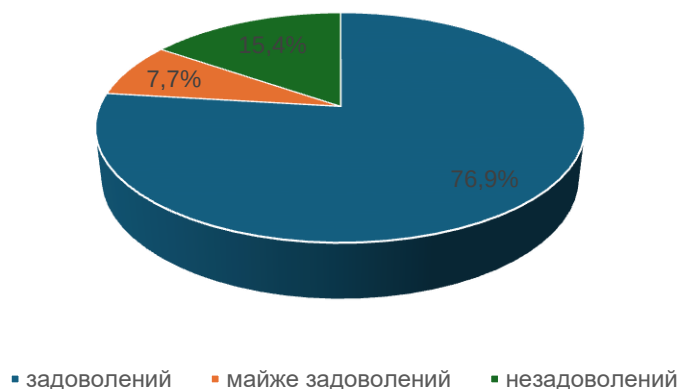

Рис.19. Наскільки Ви задоволені можливостями участі в програмах академічної мобільності, міжнародних проєктах, стажуваннях та інших формах міжнародної академічної співпраці?

Отже, результати демонструють переважно позитивне ставлення аспірантів до можливостей міжнародної академічної співпраці, однак цей напрям має потенціал для подальшого розвитку. Особливу увагу доцільно приділити розширенню доступу здобувачів до академічної мобільності, міжнародних проєктів і стажувань та підвищенню рівня їх поінформованості про такі можливості.

Результати відповідей на питання «Чи маєте Ви можливість висловлювати пропозиції щодо змісту та вдосконалення освітньо-наукової програми, і чи враховуються, на Вашу думку, пропозиції аспірантів?» свідчать про переважно позитивну оцінку аспірантами можливостей долучатися до вдосконалення освітньо-наукової програми та впливати на її зміст через власні пропозиції.

Більшість респондентів (76,9%) зазначили, що мають можливість висловлювати пропозиції та вважають, що ці пропозиції враховуються. Ще 15,4% опитаних мають можливість висловлювати свою думку, однак вважають, що їхні пропозиції враховуються лише частково. Варіант відповіді «маю можливість, але не бачу врахування пропозицій» не обрав жоден респондент. Водночас 7,7% учасників опитування зазначили, що не мають можливості висловлювати пропозиції щодо змісту та вдосконалення освітньо-наукової програми.

Таким чином, 92,3% респондентів підтвердили наявність можливості брати участь у процесі обговорення та вдосконалення освітньо-наукових програм. Це свідчить про загалом належний рівень залучення аспірантів до внутрішніх процедур забезпечення якості освіти та врахування позиції здобувачів під час перегляду змісту програм.

Водночас результати демонструють, що механізми такого залучення потребують подальшого вдосконалення. Зокрема, 15,4% респондентів відзначають лише часткове врахування своїх пропозицій, а 7,7% взагалі не відчують можливості їх висловлювати. Це може свідчити про необхідність більш чіткого інформування аспірантів щодо доступних каналів надання пропозицій, процедур їх розгляду та результатів прийнятих рішень.

Рис.20. Чи маєте Ви можливість висловлювати пропозиції щодо змісту та вдосконалення освітньо-наукової програми, і чи враховуються, на Вашу думку, пропозиції аспірантів?

Отже, результати опитування демонструють загалом позитивний рівень залучення аспірантів до процесів удосконалення освітньо-наукових програм, однак доцільним є подальше посилення зворотного зв'язку зі здобувачами, забезпечення доступності механізмів подання пропозицій та інформування про те, яким чином вони були враховані під час оновлення освітньо-наукових програм.

Висновки

Результати опитування здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, проведеного у вересні 2025 року в Національному університеті «Запорізька політехніка», свідчать про загалом високий рівень задоволеності аспірантів якістю освітньої та наукової підготовки, організацією освітнього процесу, науковим керівництвом та можливостями для професійного й дослідницького розвитку.

Загальна задоволеність організацією освітнього та наукового процесу становить 91,7%. Переважна більшість респондентів позитивно оцінюють відповідність змісту освітніх компонентів власним науковим інтересам (83,3%), якість викладання (92,3%) та ефективність застосовуваних методів навчання (92,3%). Високі показники отримано також щодо прозорості та об'єктивності системи оцінювання результатів навчання (100%), поінформованості про зміст і структуру освітньо-наукових програм (100%) та принципи академічної доброчесності (100% повністю або переважно поінформованих).

Особливо позитивно аспіранти оцінюють організацію наукової діяльності та взаємодію з науковими керівниками. Усі респонденти (100%) висловили задоволеність професійною підтримкою з боку наукових керівників та можливостями участі в наукових конференціях, семінарах, проєктах і публікаційній діяльності. Це свідчить про сприятливе сприйняття здобувачами наукового середовища університету та умов для реалізації власного дослідницького потенціалу.

Водночас результати опитування дозволили визначити окремі напрями, що потребують подальшого вдосконалення. Зокрема, 7,7% респондентів висловили незадоволеність переліком і можливостями вибору освітніх компонентів, 7,7% – інформаційним, бібліотечним, електронним та матеріально-технічним забезпеченням, а 15,4% – можливостями міжнародної академічної співпраці. Крім того, 15,4% аспірантів вважають, що їхні пропозиції щодо вдосконалення освітньо-наукових програм враховуються лише частково, а 7,7% зазначили про відсутність можливості висловлювати такі пропозиції.

Отримані результати актуалізують необхідність подальшого вдосконалення змісту освітньо-наукових програм, розширення переліку вибіркових дисциплін відповідно до наукових інтересів здобувачів, розвитку дослідницької інфраструктури, активізації міжнародної академічної мобільності та посилення механізмів залучення аспірантів до процесів забезпечення якості освіти.

Загалом результати дослідження підтверджують переважно позитивну оцінку аспірантами якості освітньо-наукової підготовки в Національному університеті «Запорізька

політехніка». Виявлені аспекти, що потребують удосконалення, доцільно враховувати під час перегляду освітньо-наукових програм, планування заходів із розвитку освітнього та наукового середовища, а також удосконалення внутрішньої системи забезпечення якості освіти. Систематичний моніторинг задоволеності здобувачів і врахування їхніх пропозицій сприятимуть подальшому підвищенню якості підготовки докторів філософії та розвитку культури якості в університеті.